

Diabeediravimite kasutus aastatel 1994–2013

Professor Vallo Volke

Endokriinfüsioloogia professor
Tartu Ülikooli bio- ja siirdemeditsiini instituut

Kõigi diabeediravimite gruppide kasutamine on aastatega hoogsalt suurenenud. Selles on oma osa mitmel teguril: diabeediravieesmärgid on muutunud ambitsioonikamaks, haigust diagnoositakse varem, haigete arv kasvab, inimesed elavad kauem, ning ravimid ja vajalikud tarvikud (võimalus veresuhkrut insuliinravi korral ise kontrollida) on paremini kättesaadavad. Üldiselt võib andmete põhjal öelda, et ravimi valikus on väga suur roll Haigekassa hüvitisel. Ravimigrupid, mida Haigekassa ei hüvita (nt gliniidid), jäävad kasutusstatistikast peaaegu üldse välja. Sama on näha ka uute ravimite puhul, mida hakatakse kasutama alles pärast soodustuse rakendumist. Praeguseks välja kujunenud üldpilt on ootuspärane. Tabletravis domineerib

Use of Diabetes Medicines in 1994–2013

Professor Vallo Volke

Professor of Endocrine Physiology
University of Tartu Institute of Biomedicine and
Translational Medicine

The use of all groups of diabetes medicines has increased fast over the years. This is because the treatment goals of diabetes have become more ambitious, the disease is diagnosed earlier, the number of people affected has increased and people live longer, but also because the medicines and the necessary tools (helping patients treated with insulin check their own blood sugar) are more readily available.

Generally speaking, the data show that compensation by the Estonian Health Insurance Fund plays a very important role in the choice of medicines. The medicine groups not reimbursed by the Health Insurance Fund (such as glinides) remain almost entirely unused according to statistics. The same can be said





rib oodatult metformiin, mille kasutus on endiselt tõusujoonel. Sulfonylurea derivaatide kasutusmaht, mis on pikka aega kasvanud, on viimastel aastatel stabiliseerunud. Ravis on ootuspäraselt suurenemas DPP-4 inhibiitorite osakaal. Kuna uusi ravimigruppe (DPP-4 inhibiitorid, GLP-1 agonistid, SGLT-2 inhibiitorid) on lisatud ja lisatakse veelgi, peaks edaspidi insuliinikasutajate juurdekasv aeglustuma.

Kuna uued analooginsuliinid on Eestis vabalt kättesaadavad, on need turult välja tõuganud vanemad humaaninsuliinid. Seguinsuliinide kasutus väheneb, kuna ka vanemas eas patsientide diabeeti püütakse ravida intensiivsemalt, kasutades rohkem mitmesüste skeeme. Üldjoontes on praegune diabeediravimite kasutus suhteliselt mõistlik, vastab Eesti majanduslikele võimetele ja seda võib pidada Euroopa keskmiseks.

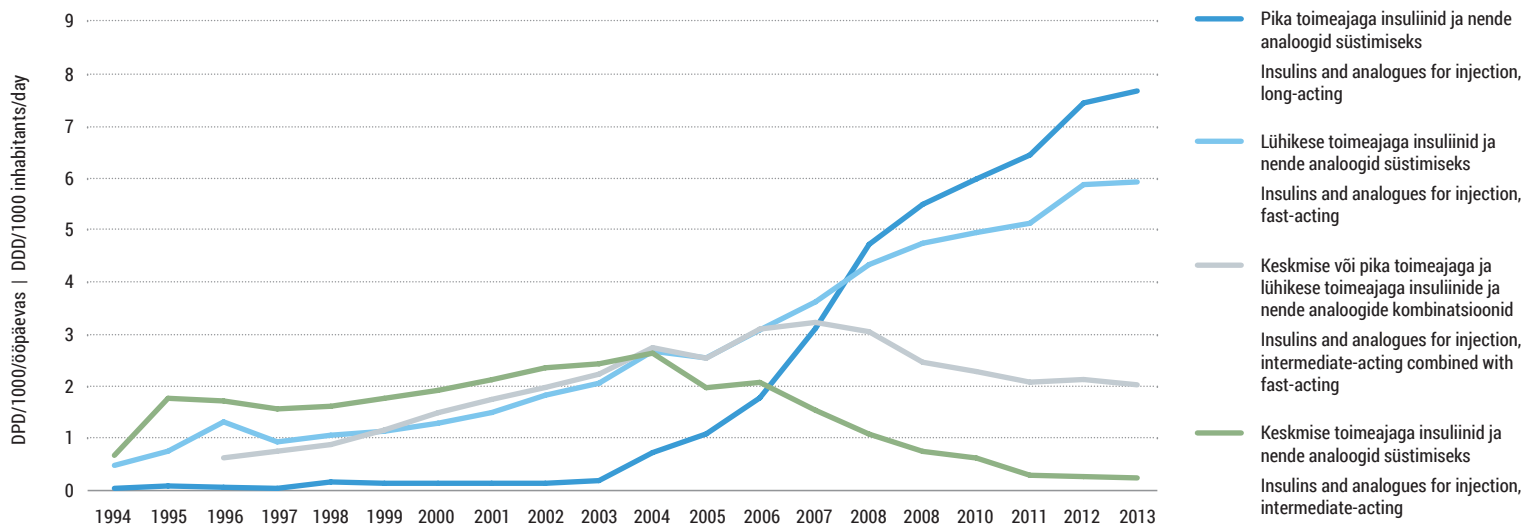
about new medicines that enter into use only after a discount is introduced. The general picture today was to be expected. Metformin dominates in tablet treatment, as anticipated, and its utilization is still on the rise. The consumption volume of sulphonylurea derivatives, which increased for a long time, has become stable over the past few years. As expected, the share of DPP-4 inhibitors in treatment is on the rise. Since new medicine groups have been added and even more will be added (DPP-4 inhibitors, GLP-1 antagonists, SGLT-2 inhibitors), the increase of insulin users should become slower.

As new insulin analogues are readily available in Estonia, they have forced earlier human insulins out from the market. The use of mixed insulins is decreasing, as the current trend is to treat diabetes more intensively even in older age, and multiple dose injection insulin therapy is used more. Generally, the current use of diabetes medicine is relatively reasonable and in line with Estonia's economic capability and can be deemed to be average in Europe.

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A10	DIABEEDI RAVIKS KASUTATAVAD AINED	DRUGS USED IN DIABETES	7,87	8,19	10,50	11,29	12,71	15,14	17,80	20,37	22,98	23,47	27,36	25,66	29,80	34,06	40,14	41,15	45,22	47,13	54,41	56,16
A10A	INSULIINID JA NENDE ANALOOGID	INSULINS AND ANALOGUES	1,36	2,55	3,64	3,23	3,67	4,17	4,78	5,42	6,22	6,86	8,73	8,09	9,99	11,49	13,13	13,39	13,79	13,88	15,64	15,79
A10AB	Lühikese toimeajaga insuliinid ja nende analoogid süstimiseks	Insulins and analogues for injection, fast-acting	0,46	0,74	1,30	0,91	1,05	1,12	1,27	1,47	1,80	2,04	2,66	2,53	3,06	3,62	4,32	4,73	4,93	5,13	5,87	5,91
A10AB01	lühikese toimeajaga humaaninsuliin	Insulin (human)	0,45	0,70	1,26	0,91	1,05	1,12	0,95	0,94	0,86	0,75	0,64	0,45	0,35	0,25	0,10	0,07	0,08	0,07	0,06	0,06
A10AB03	lühikese toimeajaga seainsuliin	Insulin (pork)	0,01	0,04	0,03	<0,01																
A10AB04	lispro-insuliin	Insulin lispro							0,32	0,52	0,66	0,66	0,93	0,80	0,86	1,05	1,20	1,20	1,19	1,22	1,31	1,27
A10AB05	aspart-insuliin	Insulin aspart							<0,01	0,28	0,63	1,09	1,28	1,84	2,31	2,78	3,01	3,16	3,28	3,86	3,95	
A10AB06	glulisiin-insuliin	Insulin glulisine															0,25	0,45	0,50	0,56	0,64	0,63
A10AC	Keskmise toimeajaga insuliinid ja nende analoogid süstimiseks	Insulins and analogues for injection, intermediate-acting	0,65	1,75	1,72	1,55	1,60	1,77	1,92	2,11	2,35	2,42	2,63	1,96	2,07	1,54	1,07	0,74	0,61	0,26	0,24	0,21
A10AC01	keskmise toimeajaga humaaninsuliin	Insulin (human)	0,60	1,60	1,48	1,47	1,60	1,77	1,92	2,11	2,35	2,42	2,63	1,96	1,95	1,46	1,07	0,74	0,61	0,26	0,24	0,21
A10AC03	lühikese toimeajaga seainsuliin	Insulin (pork)	0,05	0,15	0,24	0,08																
A10AC04	lispro-insuliin	Insulin lispro													0,11	0,08						
A10AD	Keskmise või pika toimeajaga ja lühikese toimeajaga insuliinide ja nende analoogide kombinatsioonid	Insulins and analogues for injection, intermediate-acting combined with fast-acting	0,23		0,60	0,74	0,87	1,14	1,47	1,73	1,96	2,22	2,74	2,53	3,09	3,22	3,04	2,45	2,27	2,07	2,11	2,02
A10AD01	lühikese toimeajaga ja keskmise toimeajaga humaaninsuliin	Insulin (human)	0,23		0,60	0,74	0,87	1,14	1,20	1,18	1,15	0,94	0,81	0,45	0,36	0,20	0,05	<0,01				
A10AD03	lühikese toimeajaga seainsuliin	Insulin (pork)																				
A10AD04	lispro-insuliin	Insulin lispro							0,27	0,55	0,73	0,73	0,89	0,72	0,82	1,08	1,14	0,81	0,78	0,72	0,75	0,70
A10AD05	aspart-insuliin	Insulin aspart									0,08	0,55	1,04	1,36	1,90	1,93	1,87	1,64	1,49	1,35	1,36	1,32
A10AE	Pika toimeajaga insuliinid ja nende analoogid süstimiseks	Insulins and analogues for injection, long-acting	0,02	0,06	0,03	0,02	0,15	0,13	0,12	0,11	0,11	0,18	0,70	1,07	1,77	3,10	4,70	5,47	5,98	6,42	7,42	7,65
A10AE01	pika toimeajaga humaaninsuliin	Insulin (human)	0,02	0,06	0,03	0,02	0,15	0,13	0,12	0,11	0,11	0,09	0,05									
A10AE03	pika toimeajaga seainsuliin	insulin (pork)		<0,01																		
A10AE04	glargiin-insuliin	Insulin glargine										0,09	0,65	1,07	1,73	2,34	3,10	3,32	3,35	3,37	3,92	4,00
A10AE05	detemir-insuliin	Insulin detemir													0,02	0,76	1,60	2,15	2,63	3,05	3,50	3,65

	ATC rühm/toimeaine(d)	ATC group/active substance(s)	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
A10B	VERE GLÜKOOSISI-SALDUST VÄHENDAVAD AINED, V.A INSULIINID	BLOOD GLUCOSE LOWERING DRUGS, EXCL. INSULINS	6,51	5,64	6,86	8,06	9,04	10,97	13,02	14,95	16,76	16,61	18,63	17,57	19,81	22,57	27,01	27,76	31,43	33,25	38,77	40,37
A10BA	Biguaniidid	Biguanides	0,10	0,12	0,25	0,30	0,28	0,58	0,83	1,22	1,90	2,66	3,66	4,66	6,55	9,00	11,88	12,71	15,06	15,75	18,19	18,81
A10BA02	metformiin	Metformin	0,04	0,08	0,21	0,27	0,25	0,57	0,83	1,22	1,90	2,66	3,66	4,66	6,55	9,00	11,88	12,71	15,06	15,75	18,19	18,81
A10BA03	buformiin	Buformin	0,06	0,04	0,05	0,03	0,03	0,01														
A10BB	Sulfonüülurea derivaadid	Sulfonamides, urea derivatives	6,41	5,52	6,61	7,76	8,76	10,39	12,19	13,73	14,86	13,94	14,94	12,88	13,21	13,49	14,78	13,91	14,79	15,46	17,50	17,33
A10BB01	glibenklamiid	Glibenclamide	4,98	4,58	5,97	6,33	6,62	7,43	8,17	7,63	7,00	5,89	5,46	3,98	3,20	2,15	1,50	0,23				
A10BB02	kloorpropamiid	Chlorpropamide	0,05	0,01		<0,01																
A10BB03	tolbutamiid	Tolbutamide	0,03	0,04	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01														
A10BB06	karbutamiid	Carbutamidum	0,44	0,43	0,08	0,07	0,03															
A10BB07	glipisiid	Glipizide	0,86	0,24	0,39	0,36	0,39	0,34	0,38	0,40	0,74	0,97	1,36	1,28	1,30	1,17	1,03	0,84	0,69	0,59	0,53	0,45
A10BB08	glikvidoon	Gliquidonum	0,05	0,10	0,05	0,04	0,03	0,02														
A10BB09	gliklasiid	Gliclazide	<0,01	0,13	0,11	0,96	1,69	2,58	3,49	5,42	6,76	6,75	7,79	7,33	7,93	8,06	8,66	8,34	8,59	8,37	9,66	9,61
A10BB12	glimepiriid	Glimepiride						0,02	0,15	0,28	0,36	0,33	0,33	0,29	0,78	2,11	3,59	4,50	5,51	6,50	7,32	7,26
A10BD	Suukaudsete vere glükoosisaldust vähendavate ainete kombinatsioonid	Combinations of oral blood glucose lowering drugs												<0,01	0,02	0,04	0,06	0,15	0,20	0,55	1,06	1,39
A10BD03	metformiin+rosiglitason	Metformin+Rosiglitazone												<0,01	0,01	0,04	0,06	0,15	0,20			
A10BD07	metformiin+sitagliptiin	Metformin+Sitagliptin																	0,07	0,55	1,05	1,30
A10BD10	metformiin+saksagliptiin	Metformin+Saxagliptin																				0,02
A10BD11	metformiin+linagliptiin	Metformin+Linagliptin																				0,07
A10BG	Tiasolidiindioonid	Thiazolidinediones									<0,01	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04	0,17	0,36	0,34	0,28	0,25	0,18
A10BG02	rosiglitason	Rosiglitazone									<0,01	0,01	0,03	0,03	0,03	0,04	0,05	0,07	0,05			
A10BG03	pioglitason	Pioglitazone													<0,01	<0,01	0,12	0,29	0,29	0,28	0,25	0,18
A10BH	Dipeptüülpeptidaas 4(DPP-4) inhibiitorid	Dipeptyl peptidase 4 (DPP-4) inhibitors														<0,01	0,12	0,63	1,04	1,21	1,59	2,19
A10BH01	sitagliptiin	Sitagliptin														<0,01	0,12	0,63	1,04	1,21	1,53	1,78
A10BH03	saksagliptiin	Saxagliptin																				0,03
A10BH05	linagliptiin	Linagliptin																				0,06
A10BX	Teised vere glükoosisaldust vähendavad ained, v.a insuliinid	Other blood glucose lowering drugs, excl. insulins																<0,01	<0,01	<0,01	0,18	0,46
A10BX02	repagliniid	Repaglinide																<0,01	<0,01	<0,01		
A10BX04	eksenatiid	Exenatide																	<0,01	<0,01	<0,01	<0,01
A10BX07	liraglutiid	Liraglutide																			0,18	0,46

Insuliinide ja nende analoogide kasutamine Eestis 1994–2013 Consumption of insulins and analogues in Estonia 1994–2013



Vere glükoosisisaldust vähendavate ainete v.a insuliinid kasutamine Eestis 1994–2013 Consumption of blood glucose lowering drugs, excl insulins in Estonia 1994–2013

